

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Tractatul[us] [com]pendiosus p[er] modum dyalogi
timidis ac deuotis viris editus**

Henricus <de Hassia>

[Esslingen], 1473

[Fließtext]

[urn:nbn:de:bsz:31-140548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-140548)

Regule ad agnoscendū differēdaz iter peccāz mor-
tale & veniale heintrici d' bassia doctoris famosissim

Agnoscendū dīnāz in peccatū mortle &
veniale ponūē regle seqūtes. **Prima** qñ
amor et affectio ad creatūz tam ad se quā
ad aliā tñ crescit. vñ ē tam mangn⁹ q̄ in eo p̄sti-
tūē vltimus finis. id est q̄ aliquis nec habitu nec
actu ordinar illam creatūz nec eius dilectionēz aut
etiam se ip̄m in deum. sed vellet cum tanta creatūa
p̄tentari & nō curare deum offendere. nec p̄cepta
eius transgredi p̄pter illam creaturam qz ibi est
aliqualis p̄emptus dei. s; nō formalis vñ cū alias.
tantum est fructio creatūre & p̄ponitur creatura
deo. vñ cum aliquis vellet cum creatura hīc semp
manere. non curando d̄ beatitudine & hoc est mor-
tale. **Quando** aut aliquis plus diligit creatūā q̄
deberet. s; tamen p̄pter hoc nollet deū offendere. a
eius amicitiaz perdere nec trāsgredi ei⁹ p̄ceptum.
nec p̄t eā deū d̄serere nec eo carere tūc n̄ oportz
q̄ sit mortle. **Secunda** regula ē & p̄cordat satis
cū p̄ma qñ aliqd̄ omittitē notabilē s̄ dilectiōz dī ut
p̄xi tūc ē mortle. qñ nō. tūc ē veniale: qñ at aliqd̄
ē s̄ dilectiōz dei p̄t ex hoc attendi q̄ repugnat ca-
ricati & amicitie quā ad deū debem⁹ h̄re sup̄ omnia
Qñ vō fit p̄tra dilectiōz p̄xi p̄t attendi penes illa
p̄cepta leḡ n̄tē. s; qd̄ tibi nō ius fiēi alēi ne fecis

Not.

Et quod tibi vis rationabiliter ab alijs fieri et ex debito alteri idem facies et potest etiam attendi penes scandalum adiuu quod ego infero pro meo pro malo exemplum Sed inquam aliquid oportet esse contra dilectionem proximi. vel quantum sit illud scandalum ad hoc quod sit peccatum mortale. non est precise determinatum quia in modo facto contra proximum non est mortale aut in suo esse scandalizante. unde quilibet attendat penes se ipsum. quod sibi vellet fieri aut nolle. et pro quod factum seruetur inter se et proximum amicitia non est. et secundum hoc aliquid videtur esse mortale vel veniale.

Tercia regula est quoniam aliquid committitur vel obmittitur contra preceptum dei vel ecclesie. vel legis nature a superioris. que precepta si sunt de necessitate salutis vel contra iudicium publicum. vel priuatum vel contra iuramentum est mortale quando citra tunc non oportet quod sit mortale

Quarta regula quoniam sit aliquid contra conscientiam formidantem probabilem et dubitativam an aliquid sit mortale tunc semper est mortale. quoniam autem non sit contra conscientiam adhuc potest esse mortale si conscientia non sit sufficienter instructa. Quinta regula est de actibus in mentibus seu interioribus manentibus quod quantum est sola cogitatio de aliquo quantum est quod turpi vel malo absque voluptate seu delectatione seu assensu tunc nunquam est mortale sed vel veniale vel non peccatum. quoniam vero est sensus in actu qui est peccatum mortale. si est peccatum mortale quod deo acceptat voluntate profecto. quoniam autem est cogitatio est voluptate et delectatione mortalis in aliquo turpi spectari in actibus

libidinosus nō ē mortale scdm aug. ita tñ qd nō sit q
sens^o in actū fm h^o g^o iudicādū ē de peccis interiori-
bus. ad quod etiā dubitacō sup̄ habita de sensualis-
tate & racōe & de peccis p̄ueniētib^o & sequētib^o deli-
beracōz. Applicando ergo istas quinque regulas ad
septem vicia capitalia q̄ nō sūt semp mortalia. sed
sūt male radices i hoīe ex q̄b^o qñq^o oriūnt^o peccata
mortalia qñq^o uenialia zc

Dicendum est p̄mo de gula qd ip̄a ē peccatum moz-
tale p̄ p̄mā regulam quando voracitati & ebrietati
ti in sistitur ut fini ultimo vt tota spes dilectōis in
ipsa ponitur. Item gula est peccatum mortale p̄
terciam regulam. quantulacūq^o necessaria ad salu-
tem negliguntur vt sunt ieiunia ecclie. vel etiam
quando missā i dieb^o dominicis & p̄cipue in festiui-
tibus sine legitimo impedim̄to. Item qñ ex cras-
pula scīent^o natura racōis agrauatur. sic qd iu-
dicium racōis subuertit^o & homo nescit quid ag-
at & hoc ē mortale penes secūdā r̄gulā. qz dilectō sui
ip̄i^o cad^o s̄b p̄cepto sic dilectō proxi. & ita grauare
seip̄m & reddere se quasi bestia ē extra dilectōz cari-
tatiā nisi forte ignorancia fortitudinis vini excu-
saret. Et similiter qñ quis sic studiose aliqñ inebri-
aretur ut cibo ut potu notabiliter aliū scandaliza-
ret. Item posset eē gula mortale p̄ q̄rtā regulā qñ
p̄scia acui p̄babilē dicitur qd p̄medē l̄ viue ultra
tēz m̄surā eēt d̄structio naēe l̄ soliet ieiūiū t̄li die

Et comedere tales cibos esset contra preceptum ut in
scandalum peccati notabile. Quia autem circa hec que dicta sunt
non fit excessus in gula tunc non est nisi peccatum veniale puta
comedendo aliqua licita et ex delectatione ultra necessi-
tatem. vel preciosos cibos nimis exquirere et huiusmodi
et hoc est gravius peccatum si sequentem blasphemiam
et alia dicta et facta in ordinata etc.

Superbia est peccatum mortale penes sanctarum re-
gularum. quoniam quis se mittit obedientie et sub-
iunctioni divine subtrahere. sic quod totam vitam
et actus suos et ad humanam laudem et gloriam mundanam
ordinat et in hijs finem ultimum constituit. Similiter
est mortale penes sanctarum regulam cum quis pro-
pria superbia proficienda gravat sic faciunt nobiles pro
fastu suo pauperes excohiantes. et viri pro ornatu
mulierum proximos dampnificantes. Est etiam mor-
tale penes secundam regulam cum quis per superbi-
am curat scandalizare sic mulieres se nimium ornantes
et occasionem temptationum dantes et lapsus mentis.
Item est mortale per tertiam regulam cum quis pro
superbiam transgreditur precepta dei vel nature quod
ratio dicat puta quod iulior persona minus sit ornata
quam dignior. Item est mortale per tertiam regulam
quando quis per superbiam non curat transgredi pre-
cepta ecclesie. sic milites exercentes torneamenta. que
tamen per ecclesiam sunt prohibita. Quia vero que laudem humanam
appetit non modis predictis tunc est veniale peccatum etc.

Avaricia est pecc̄z mortale penes secundam
regulam de dilectiōe proximi. Cum quis
appetit h̄re temporalia t̄m q̄ non curat an
iuste v̄l mendacijs v̄l fraudibz ī v̄dēdo v̄l emēdo
v̄l ī bello iuste squirendo v̄l ī ludis. quando illi
fiunt ex avaricia ⁊ nō ex solacio ī aliquali nota;
bili quātitate v̄l alias. q̄n ī iusto dāpno alteri⁹ bo
na squerūē v̄l eciā detineāē. sic mercedes laborato
rum. ⁊ decime ecclesie. v̄l bona ī v̄eta atq; rapta v̄l
furta pse v̄l palios. isti em̄ talit̄ s̄q̄rēdo v̄l detinēs
do dū possint restituere peccāt mortaliē. Est eciā
avaricia pecc̄z mortale p̄ primā regulā. q̄n tam auide
appetitur q̄ tota spes ⁊ finis ī eis ponit̄. Item est
mortale p̄ t̄rtiam regulam q̄n pro eis acquirēdis
illa negligūē que sunt necessaria ad salutem v̄l p̄
cepta ecclesie. Item quando usura s̄mittitur ⁊ illici
tus contractus v̄l simonia. Item est mortale per
quartam regulam quando dubitatur de stractu ⁊
tamen fit. Quādo aut̄ aliquis appetit diuicias pl⁹
quam deberet. et sollicitatur p̄ eis et laborat. sed t̄n
nollet iniusta bona habere nec deū p̄ illa offendē
nec finem nec felicitatem ī eis ponē. tūc ē veniale.

Ita quādo p̄cedit usq; ad odiū p̄xi ⁊ q̄ ali
qs vellet notabilr dāpna p̄xi fieri pse v̄l p̄
alios ī rebz ī corpe ⁊ hōze t̄c sp̄ ē pecc̄z moz. p̄ sc̄daz
re. ⁊ eē p̄ ter. r̄. q̄n at̄ fit q̄dā s̄bita puoca⁹ q̄ īdlibz
ate optat acui malū s; t̄n nollz d̄libate sibi malū fieri

Vel si fit aliqua displicencia i pte sēsitua vlt mala
affectio q̄ nō p̄t faciliē dimittere nec tamen s̄sēsit
p liberā voluntatē tūc ē veniale. Vnde patz q̄ p:
cuttē hoīez exira. ⁊ intēcōe dōlibata sibi malū opta
re. vlt in sui s̄fusioz aliqz notabile dicere. vlt ep̄is
vitupare vlt infamare vlt dampnificare. h̄ semp est
mortle p sc̄daz r̄gulā. si v̄bo vlt modico motu aut
fado aliū leserit nō oportz q̄ sit mortle. sic nec fur
tum q̄ aliqz r̄cipit alteri vnū granum vel duo ex
aceruo tritici. q̄n aut q̄s irascit contra malaz vitaz
vlt maliciā alic̄. ⁊ nō s̄ psonā. tūc nō ē mortle neqz
veniale. imo ex hoc b̄nificiū meret. vñ p̄z q̄ nobis
les vlt aliq. dissidētēs n̄ habeāt auctoritatem moueu
di iustū bellū. nō acquirant i alios ius iuadendi.

Inuidia. ⁊ tristitia de bono pximi. quādo
procedit de bono psonali. tūc est mortle p
terciam regulā. si fit cum s̄placencia et de
liberacōe. ⁊ fit in racōe. Sibi ex eadez cā et modo
si gauderem de malo pximi. Si autem contri:
stoz de bonis vni? in quantum illud ē michi nociū
vlt gaudeo de malo ei? in quātum ē michi proficiū
scilicet q̄ non potest michi nocere tunc enim non
oportet q̄ sit peccatum mortale. Et ex hoc sequē
q̄ detrahens vlt d̄migrās famā ac̄. vlt s̄fingēdo fal
sa. vlt publicādo occulta. dicēo dubia p c̄tis. ex um
dita vlt odio vlt alias. peccat mortle. nisi i c̄tis casibz.

vt ad ꝑcauendū malū grande. vñ publicādo malū
alterius dū ipse nollet desistere ⁊ sibi i ducens aliū
ad talem detractionem et hec oīa s̄riant dilectiōni
proximi q̄ tibi nolles fieri. Sequitur de luxuria: .

Luxuria ē omnis coitus extra thoꝝ ma-
trimōtalem siue alter siue ambo sint soluti
Et similiter scupiscencia deliberata cum d̄
lectacione mozosa. vñ s̄sensu in talem actū. et omnis
tactus turpis in locis i pudicis et oscula ad huius-
modi scupiscenciā ordimata ⁊ alia q̄ quilibet vere-
cundaret̄ coram probis hoībo facē. Similiē aspec-
tus. colloq̄a. amplexus. ⁊ stacū. qui fiunt ad ꝑo-
uocandū ad libidinez ⁊ fornicacionez sūt mortalia i
quantum ad h̄ ordimāē. Item amicia inter virum
⁊ mulierem extra matrimōiū positoz. dum vnus
alteri vult s̄placere in actibz ꝑscriptis mortaliibus
⁊ sibi in huiusmodi sup se det potestatem ul̄ habz
animum paratū hoc exercendi dū alter uellet. hoc
ꝑposito stāte talis ꝑsona non est in statu salutis vt
ꝑt̄z ꝑ eciam regulam ut dicit x̄pus Math̄i q̄nto
Omnis qui uiderit mulierem ad concupi scendam
eam. iam mechatus est eam in corde suo. Si ꝑꝑos-
ter uidere multo. magis ꝑꝑter tangere ⁊ osculari
⁊ fornicari ⁊ stuprum. puta dū corūpiē filia s̄b
potestate patris. q̄ illud ꝑ secundā regulā est ꝑcēz
mortale cū sit contra dilectiōnē ꝑximi scilic̄z ꝑris

Et similiter adulterium. dum quis accedit coniugem. et similiter sacrilegium cum persona in sacris vel religiosa. qz hoc est contra dilectionē dei. **U**tem incestus cū sanguineis cognacōe carnali. vñ etiam spūali qz h̄ ē mortle penes terciā reglāz. **U**t nimirū abus⁹ pprie vxoris. p̄t esse mortle penes p̄mā regulam. dum finis in tali voluptate constituitur. **N**icet minus quam precedencia. **S**ed super omnia deterius ⁊ mortalissimum est per terciam regulam contra legem nature. peccatum contra naturam vel cum sexu indebito. vel cum alia specie. preter hec sunt motus aliqui interiorum et etiam exteriorum ad peccatum luxurie pertinentes s; imperfecti. **E**t in illa specie quedam sunt venialia ⁊ q̄daz mortalia peccata. horum tamen limitacio nō est faciliter inscriptis pombilis.

Accidia est tristitia et tedium. vel vastidium de deo. et de bono diuino ac rebus spiritualibus. uel tarditas ⁊ pigricia ad audiendum de deo. ⁊ ad faciendū ea que ad deum pertinent. et si illa tristitia esset de dei iusticia potēcia et sapiencia. qd̄ sic deus omnia videt et iudicat. h̄ esset mortale peccatum. **S**imiliter si tarditas eēt tanta ad bona opa vt homo negligeret ea ad que ex precepto tenetur. vel ex tedio spiritualium talit̄ distēt a benefaciēdo ⁊ q̄si d̄sp̄earz se q̄qz boni posse facē t̄lis eēt mortlis accidia si citra ē uēiale.

Similiter distractio cogitationū et exteriorum oc-
cupacionum infra diuinum officium. est eciaꝫ acci-
dia que posset esse tanta. scilicet cum totali incuri-
a et studiosa applicacōe ad alia impertinēcia. q̄ esset
mortalis ei qui tenetur ad horas canonicas. Aliquī
autem et pluries est solum venialis z̄r.

Sequūē septē signa amoris dei.

Septem signa amoris dei. **P**rimum mādas-
ta eius implere ioh. **Q**ui habet mandata
mea et seruat ea. hic est qui diligit me.

Secundum. omne peccatum vitare psal. iniquita-
tem odio habui.

Tercium. omnia terrena vilipendere. **M**ath. nisi
quis renunciauerit omnibus que possidet. non p̄t
meus esse discipulus.

Quartum. celestia ex toto corde desiderare. **M**ath.
Primum querite regnum dei.

Quintum. ardua opera et labores hilarit̄ accedē
prouerb. **D**anum misit ad forcia.

Sextum. est aduersa et tribulationes patienter su-
stinerē. **I**oh. patientes estote et cōfirmate.

Septimum. passionem circa proximum semp̄ has-
bere. et in hijs perseverare.

Hi sunt nominati anteq̄ nati. ysmabel. gen. xvi^o
ysaac. gen. xvi^o. Agag & balaam. numeri xxx. &
primi lxx. Sampson Judicū. Josias 3 lxx xiiij
ysay xlv. Iohannes. luc 1°. Ihus luc 1°. 2c

Expliciunt regule ad agnoscendum dif-
ferentiam inter peccatū mortale et venia-
le Henrici de bassia doctoris emeriti et fa-
mosissimi 2c

7.
6

Tractat⁹ opendiosus p modum dyalogi timidis
ac deuotis uiris editus Instruens nō plus curam
de pullis & carnibus habere .sullis qm̄ quo modo
verus de⁹ & homo qui in celis est digne tractetur
Osteidens insup̄ etiam salubres manuuctōes q̄b⁹
mm⁹ disposit⁹ magis abilitet. &c

WR 280 a

154

Incipit exhortacō de celebracōe
missæ p modum dialogi inter pō
tificem et sacerdotem.

Quando vox illa iusticie aurib⁹ meis inso
nut. q̄ seruū torpentē de talenti retencōe
dāpnauit. obulū quē accepi mox spullus
sū vsui omuicare fraterno inq̄ cēte non meā. s; dei
laudē & pximi q̄ro edificacōz. Nonū igit̄ op⁹ qd̄
habeo ī volūtate ip̄i⁹ auxilio postulo & spero fieri
impfectione qui dat velle & posse p bona volūtate
Ip̄o igit̄ qui inspirauit opitulāte. de effectu missæ
sub forma dialogi in ē pōtificē & sacerdotē ei⁹. quē
psecrauit habēdi p̄texere curabo & si forma diffoz
mi. caritate tamē feruēt.

Explīcat p̄ologus.

Pontifex. Dic michi sacerdos. quid cause ē. q̄
ī executōe tui officij ad qd̄ te ordinaui tam
tard⁹ es. Quare raro sac̄s legis missas. q̄ in salu
tē n̄ tantū tuā. s; & alioz hominū fidelū tā viuoz
q̄ d̄fūctoꝝ s̄t ordiate. Si te negligē n̄ vereris q̄re
alijs qd̄ ate expectāt suffragiū n̄ mīstras. Sac̄.
O di p̄r. hui⁹ uite inq̄et⁹ stat⁹ h̄ cāt. c⁹ diuersa me
retrahūt opa. & eē peccatoꝝ meoz enormitas me
ēret. **P**onti. quid audio de te. **O** sac̄dos. Nōne
īsanis. d̄nt te nūc opa hui⁹ vite īq̄eta a fuēe meli
oris vite p̄ludio alienare q̄eto. Nōne maḡ ī q̄ete

quod prebatione debes delectari. **N**one quando te deo
segregasti per sacerdotium. in deum detestaberis. ex illo
tunc cura de sacerdotio tibi esse debuit. ut illi vacares
et omnia declinares. que te in tali exercicio impedi-
re et ab eo possunt alienare. nisi legitima foret causa. quod
assumes ad tempus. **L**egittima autem causa dico. quod
maioris esset utilitatis aut sancte necessitatis. **E**t
si equalis utilitatis aliqua esset causa obmittenda esset
quia non ad illam. sed ad illud es obligatus. **M**aior
vero utilitas ita ut ad eam posses obligaret. **N**ec
quolibet necessitas. sed sancta te excusat. **D**e necessitate
in potencie non dico. quia illa esset impossibilitas.
ad quam nullus obligatur. **Q**uandocumque aliter te
alienaueris ab altari non excusaris. sed pro ratio-
nis reddenda in scriberis aduersario tuo quod officium est as-
sumpsisti ad quod obligaris excedendum sic mercenarium ad
laborandum non legitime ut dixi impeditur. si secus non in meri-
to est gratia diminuitur in hunc. et mercede carebit ac quod red-
ditum sic mercenario non laboranti suo indignatur dominus et mercede
eum priuabit. **Q**uod si tibi ipsi necessitate feceris
ut forte placitis secularibus nuptiis vel nummimis a
hujus similibus te in mereris. **V**el officium uel ser-
uicium assumpseris aut aliud quicquam egeris re-
spectu cuius celebrare nequueris. propter predica-
torum curam. **V**el etiam si ibidem celebrare libens-
ter uelles et es et apostolus es. ecclesiarum tamen non habes a te-
per et alia requisita. illa necessitas sit abstinenti non excusat.

Nec volūtas libent velle remanēt. qz tibi ipi hoc
 fecisti q̄ effcū tue volūtatis puari? Debusses pri^o
 vidisse. Si posses impediri ab officio in negocio
 proposito. Sacerdos. Dic michi que sit
 maior vtilitas Pontifex Dic tu si nosti
 . Cum dominus ihesus in hoc sacramento mēoriā
 sui ⁊ caritatez suis reliq̄rit discipul ac fidelissimū
 p̄mēdauēit testamētū. ⁊ oīa opa sua eo p̄suaerit
 tāqz p̄fectissimū ac sanctissimū op^o. quo nō sancti^o.
 nichil p̄fecti^o esset. Sacer. Et licz eglis vel e
 qualens vtilitas si adesset nō excuset p̄p̄e rationē
 quā adduxisti. Dic m̄ tñ quid sit. quod dici va
 leat vtilitas huic sacramēto equalis. vt tñ scīā.
 Ponti. Et quō hoc dicē ē ⁊ assignare possum
 cū ipi^o sacramēti siue misse utilitatē quā p̄māmbz
 hēm^o. pōderare nō sufficiā Quō h̄ pōderare ⁊ esti
 mare possum quod tanti est vigoris. vt iungat
 yma summis. vt celestia letificet. infima consoletur
 media confortet. vt ruinam angelicam restauret.
 infernum spoliet. reconciliet mundum. Quomodo
 vtilitatem istius ponderare possum cuius valorez
 nec propheta nec euangelista nec doctor aliquis
 dinumerat. Quomodo igitur ei aliquid compara
 bo cuius virtutem ignoro. Sacerdos. Vt m̄
 videtur nichil vis illi exercicio melius vel eque bo
 num esse. Pontifex. Sic Volo Sed.
 Quid habeo subinferre. Sacerdos. Nescio

Don. hoc certe ex quo tale officium tam nobile est
quod omnibus modis intendere debes. ut ipse testes.

Sacē. Assentirez tibi quid de; quod ita faciendum
esset nisi ad mea peccata me retraherēt. Sed ante
quod illa obicio. prius a te audire volo quod sit causa legitima
scilicet necessitatis quod excusare poterit. Don.

Quidplex est illa. ut pote expedire officentem quod
municare agoniscentem. discordantes reconciliare in
firmis ministrare. et huiusmodi opera diuina que ad
maximam salutem et bonum proximi respicere videntur.
propter talia licet vacare interuallum a celebracione missarum
rurum. Ita tamen si alias oportunitatem non habueris
taliam implendi. Et hoc modo dicuntur necessitates quia ne
cessaria sunt. et quia propter deum sunt sancta sancta. Ita
igitur et similia a missarum celebracione excusant. Non
est. quia missae institute sunt pro animarum salute. et
quanto ouemencius earum salus procurari potest. siue in
vita siue in morte semper fieri debet. Etiam opus in
iudicium potest obedire sancta dei nescitis quod scilicet est me ei obedire
cui me credidi et nescis est me obtemperare ei quod in precepto. et tunc
opus est te excusare. quod tuus non es si ei cui dedisti fidei
dummodo tamen preceptum non sit contra regu-
laria instituta. Sacē. Satis in celulisti in il-
la materia Sed quod in nunc dices de eo quod propter
peccata abstineo. Peccatori enim dixit deus.
Quare tu. enar. iusticias me. et cetera. Modo
non solum. narrare testes dei. Sed testatorem.

manducare q̄ est deus. Quid dicis ibi m̄. Pōti.
Quia dicto p̄phētico silenū michi imponere labo-
ras. eodē p̄phā te rep̄cūa; deo adiuuante. Nōne
autē in alio psalmo legisti. Dixi. 9. ad. me. 2c. v̄. cē:
te innutur eum nō dici peccatōrē qui penitēs p̄fite-
tur s; impenitēte dici peccatōrē. Quomodo pecca-
tor dicēt. cui deus peccata dimisit. De hīs totā dis-
curze scripturaz; et aliud non inuenies. Sed absq;
p̄phā tibi respōdeo et dico. Peccatōrez te p̄sideras
g^o certe expedit tibi celebrare quia hoc sacrifici-
um p̄ peccatis est institutū. Audacter ergo accede-
venā sperando. nisi forte peccatū adeo recens ess; et
q̄ p̄ reuerēciā sac̄m̄ti abstīnēdū ess;. Illa em̄ mar-
garta manib; cruentatis tangi non debet et polluz-
tis. Aut ec̄ forte nōbilē h̄res i deuocōz; et indispōm
Quia frigidū nō bñ expedit calido cibo sūicare qz
de^o ignis. cōsumēs ē. Ne forte vnū strariorū p̄fū-
dat alēm. De ill' tñ oīb; ego n̄ itēdo. n̄ de ill' te loq;
itelligo s; de p̄ccis tuis p̄tētis iā tñ p̄fessis et p̄tētis
et d̄negligencijs tuis te scruplū h̄re. vt qz n̄ mltū
ieiunas n̄ mltū oras et cetera thia copiosi^o nō facis
Est ne ita. Sacerdos. Ita est. Pontif.
Eras quod propter talia abstīnes. Si ideo esset
abstīnendum. quis nostrum vnquā; missā celebra-
ret. Quis nostrum sine talibus est peccatis. Omēs
peccauī^o s; utute p̄fessionis p̄sequimur mīa; Sed
de negligencijs vt caularis quis nostrum tantum.

jeiunare aut orare potest quātū affectat. ymo nec
sacerdotiū de neccitate augmētāt tibi ieiunia nec or
racōes mltiplicat vltra ecclie statutū Tamē ecia
instituit quod sufficit p dei honore ⁊ nra salu te az
lias n̄ esset sufficiēne p̄uisū. Sed in collacōe sacer
dotij ad ampliozē asserigeris cordis puritatē ⁊ vir
te mūdiciā. Quia ut ap̄ls ait Cor̄ pale exēcidiū ad
modicū vtile est pietas at̄ ad om̄e valet. q̄ ista sc̄z
Ieiuniū oracō iugilie ⁊ hu⁹ modi sūt media. iste
autem est finis scilicet cordis puritas Ergo quan
do te ordinaui dixi Si prius luxuriosus nunc ca
stus si prius inuidius nunc benignus. Sacerdos
Satis michi dicis. sed vtiq; vt dicitur Qui facit
peccata conscienciam edificat ad iehennam. Cū ergo pec
catorem me habeo. remissum scio. quō ei qui ē sanc
tissimus ⁊ p̄fectissimus a p̄p̄inquo. Que si iudicio
lucis ad tenebras. Ponti. Deponē illam consci
enciam. ⁊ aduerte me peccatorem te consideras et
deum sanctum. ⁊ sanctus libenter esse velles. ergo
a p̄p̄inquo sancto. quia. Cum sancto sanctus eris.
Remissum te scis ⁊ deum perfectum ⁊ p̄fectus libe
ter esse velles. a p̄p̄inquo ei. ⁊ cum perfecto per
fectus eris. Ibi hauritur omnis sanctitas omnis i
venitur perfectio Si sitis ⁊ a fonte te elongaueris
arditate consumeris. Propter predicta igit̄ te scis
re volo q̄ duplex ē gn⁹ hominū qd̄ p̄ficue accedūt
Sunt quidam qui testimonij habent a consciencia

Certe illi accedūt ut ī grā qua se esse sperant fir-
mē & dilate nē Sūt alij q̄ tremūt. s; tamē in veni-
re nō possūt īpedimentū spāle. quo min⁹ accedant
Illi accedūt. vt in grā assūant. Si ergo n̄ potes
esse cū p̄mis sis cū scdis. Nescis forte misterū sa-
cramēti. Sac. Om̄ bene scio. Ponti.
Et h̄ te decipit Quid scdas in hostia. Sac.
Ip̄m qui est ver⁹ deus & homo. Pon. Nō
scdas Sed dic michi qualē cōsdas eū ibi. Sac.
Ad h̄ nescio r̄ndere. qz quid velis min⁹ intelligo.
Pon. Ego dico qualē ibi est. & p̄ hoc eē mēz
rogacōz intelliges Ip̄e est ibi scdm̄ om̄s ordīnatas
& religiosas affectōnes ac indigēcias. viri incipiē-
tis p̄ficiētis & p̄fecti viri iusti & viri peccatoris e⁹
cūq;. Itaq; om̄ib; p̄sto est grā; & misericordiā mi-
nistrare. Sac. Auide cupio de illo informari.
Pon. vt inconfuso p̄ om̄ib; tangā. qz sin-
gularē de singulis esset p̄lixū. Scas ergo q̄ ibi
habēt deus & homo vt dixisti. Sed in p̄sona filij
tāq; ignis incendens. nut̄ens. & s̄sumēs. ac p̄ficiēs
Incendens affectiōnem & deuotionem pau⁹ non ha-
bitam. Nut̄iens caritatem p̄zorem cuiuslibet iā
in cepte. Consumens quod mali ibi in mixtū fuerit
& ad p̄robatum vsque perficiens. Ip̄se habetur
ibi vt aqua. Sed extinguiens & refrigerans.
Extinguiēs ardorem desiderij mali. & temptacō-
nis refrigerans temptatum. Ip̄se habetur ibi vt

lux illuminans tenebris implicatū & medic⁹ sanans
uulneratū. ut uita uiuificās mortificatum Ipe has
beē ibi ut doctor in formās iudex penitēti sentēciā re
la xās & miserans ut magnus & potens exaltans.
et defendens. ut humilis. omnib⁹ n⁹is peticōmbus
& miseris g⁹descēdes. Et ut breuiter dicā. sic est
omnia ni omnib⁹ sic ē ad oīa singla licet unie⁹ sic
est tñ multiplex sez in grā in domis & in mīa. Et ne
tua mērogacōe mentis mee pceptū mērumpas. vl
tra debes scire q⁹ ut h⁹c oīa sit hoc mte esse i⁹ nā cū
tu m⁹ sis. receptaculū te dei esse scias Et licet de
deo nullā possi⁹ ppria; inuenire similitudinē. tñ q⁹ per
similitudinē res plerūq⁹ lucidi⁹ i⁹elligūt. jō pono p
similitudine q⁹ occurrit Scias te esse tamq⁹ formaz
vel vas aliquod sculptum cui debetur infundi. et
deum tamquam liquatum aliq⁹ illi vasi. siue forme
infundendum Ita q⁹ tuus affectus siue tua nec
cessitas sit forma & cristus filius dei suscipiens ut
ita dicam impressionem iuxta modum tue forme
idest necessitatis vel affectus. Non q⁹ ipse sic
mutetur s; quia semper est omne remedium omni
um infirmitatum nostrarum. Et omnis impleo
affectuum nostrorum. Secundum hoc igitur q⁹
tu exhibueris obiectum scilicet affectionis tue vl
necessitatis secōz hoc se in tali qualitate si tamen
qualitas dici debeat tuo correspondebit affectui.
id est remedio valenti. Et cetera

Na ipse e de quo scribitur panis omne delecta in se ha
bens et omnes suauitate saporis Et ut melius intel
ligas aliqua ex illis declarabo Tu libenter diligeres
deum et scis hoc in te non esse sed in sua gratia accede
ad eum et ostende ei tuum affectum et formam. Ipse qui
est dilectio sciens tibi feruorem dilectionis et deuotionis
adhuc meritorium ipse certe se infundet tue forme. tanquam
ignem incendentem et ite accedens deuotionis feruorem et
dilectionem. quia omni petenti se dat Tu habes scintillam
in aliqua uirtute singulari et appetis in illa proficere et scis
habeere non esse accede ad eum et applica formam et tuum ei
expone affectum non uocis clamore sed sibilo cordis ipse
statim ex sua misericordia liquat tue se forme infundet et
affectum prestat ut ignem nutrientem et sualescet
in ignem consumentem scilicet illa que te in illo af
fectu impediunt si tamen perseveraueris pulsans
et exerescet tandem in ignem perficientem proba
tum te faciens et purgatum. Ipse est ibi tanquam
glutinum Cogitationes ergo tue cum sint sparse
et libenter te colligere uelles in unum id est christum
offer te illi et ipse de sua misericordia conglutinabit
cor tuum ut iam non tantum euagaris. Tu scis
te multis peccatis ab initio dierum in uolutum et
libenter ea scire uelles et uidere ut habes doleres sed
uidere non potes accede ad eum quia ipse est lux ipse
ad hoc illuminabit. Tu times iudicij futuri discus
siones et libenter hic placare uelles iudicem accede

ad eū. quia ipse est iudex. Pater quippe omne iudi-
ciū dedit filio. ⁊ confitere te reū in conspectu suo.
cadens super genua tua. interiora saltez lamētas ⁊
peniteas. ipse tibi moulet. ⁊ ad examen futurū nō
referuabit. Putas exaudiet te. **Sacēdos.** Ne
scio. Quia ei cui misericordia ascribitur. etiam iu-
dicium ⁊ iusticia assignatur scilicet deo. **Pontifex.**
Nunc bene respondes. Sed mea ⁊ tua
tibi dicta declarabo. Ipse docet nos dimittere debi-
toribus nostris. ergo certe est misericors. sed quia
iustus ē decet eum met seruare quod docet. s. misere-
ri. Cepit ihesus facere ⁊ do. ⁊ puenit tibi ī v̄tute
bonitatis sue. Sed quid ex virtute presencie tāti
hospitis. Certe tāq̄ ad solis ortum vapor nebule
sic ad suam presenciam tua peccata dissoluentur.
Et sic uera omnes affectiones tuae ⁊ necessitates
potes meditari quia ipse est medicus qui habet vn-
genta ad omnes infirmitates. **Sacēdos.** Tu
dicas vt accedam quomodo accedam. **Pontifex.**
Obligatus es de quo loquimur celebra missam
⁊ offer sacrificium ⁊ ibi inuoca eum ⁊ exaudiet te
si tamen expedierit tibi exaudiri. quia non conues-
nit omnibus quod petunt. ⁊ ideo. Apostolum nō
exaudiuit proablacionez stimuli carnis. Sed certi-
ssime scias si non exaudierit. te in illo. exaudiet
te tamen aliud tibi dādo. quod tibi expedierit.
Vel dilacionem facit te non statim exaudiendo. vt

certe desiderium tibi crescat et sic perfectius consequaris quod petis. **Sac.** Nonne possu alio modo accedere quam in missa. **Ipe** enim omni petenti. scilicet non omni petens est sacerdos ut legat missam. **Don.** Nonne prius audiisti quod non est aliq[uo]d opus super terram sancti illo. In sanctiori gradu citius exaudieris et fructuosius. **Et** propter hoc scire debes. quod sacerdos stans in altari vestibus sacerdotalibus in duntaxat passionem christi deo patri et renouat. non tamen tanquam oblitus. sed in te denouantando. **Quia** toties illam passionem renouas. quociens talibus vestibus ornaris. quia mystice passionem christi designant sicut bene scis. **Quid** ergo. pater te non exaudiet in tali habitu in quo christus plenam obedientiam patri exhibuit. et in quo tu deum patrem laudas gratias agis pro passione filii. et benedicis etiam tacens et deum magnificas. et tibi illam passionem necessariam fuisse confiteris etiam tacens ut dixisti. **Cum** ergo hec facis deus te non exaudiet. sciens quod propter hoc ut exaudiaris christus sit passus.

Sacerdos. Et hoc est quod ego horreo cum sim lupus et appaream in pelle ouina ne deum pro uocem et pro benedictione maledictionem reportem.

Pontifex. **Ad** huc aperi aures tuas diligenter et audi. **Tu** ibi non eris solus. sed filium habes pro te interpellantem et spiritum sanctum te in operibus dirigentem. **Et** hoc est quod oras in missa. **Supplices** te rogamus omnipotens deus etc. **Sacerdos**

Rogo exponere michi illa clausula z n̄ bene intelligo
Don. Misteriū misse in virtute sancte trinitas
tis pficiē Tu ergo sic dicis. Supplices te rogamus
om̄ipotēs de⁹ .i. o alma trinitas q̄ es .z om̄i potēs
deus Jube hec scilicet vota n̄ra simul z sacrificia p
ferri .i. ordinari z dirigi. p mā⁹ s̄cti angli tui idē
p opacōz s̄. qui est angls trinitatis .i. nūcci⁹ quē
p̄r z filius z se misit in mūdum. q̄ nob̄ nūciat faci
enda z docet; Insublime alta. tuū ascēdēdo idest
vt ad se sumat filius p nobis̄ iterpellādo q̄ ē altare
tuum Unde moyses. Altare de terza facietis michi
Super ipsum enim nostra offerimus vota siue sa
crificia quod est in s̄pectu diuine maiestatis tue
.i. qz ip̄e. s̄. fili⁹ p̄ri p̄r̄ ē vt n̄ra vota p̄ri rep̄sē
tet. z pater ea ratificet z admittat. patri em̄ itrim
tate attribuit p̄o siue maiestas. filio bonitas sp̄i s̄ā
cto v̄tus Oras ergo vt sp̄s s̄s sua v̄tute n̄ra vos
ta regat z dirigat fili⁹ ex sua bonitate pmouēda
suscipiat pater ex sua p̄o ad effectū deducat. Nūc
quid est tibi in missa p̄rogatiua. v̄. s̄. te dirigit fi
lius pmouet. quomō pater te non exaudiet quod
tam sublimiter z efficaciter requiris; Donum of
fers quo tibi inclinetur scilicet filiū ab eo direct⁹
s̄. spiritu sancto cuius informacio efficax ē adimpe
trandum Ergo accede z pete securus nichil tibi ne
gabit de⁹ i illa hora. v̄. t̄le donū z talis dirigens cō
eureunt Et quomō tibi aliquid negare posset vbi

saluberrimaz illaz oblatio; offers. **N**ā offerēdo illaz
sanctissimā oblatio; altaris sc; ihm xpm filiū et^o ta
lem eū offers patri qual fuit i pasauē in cruce qz
illam formā intendit ecclia. Et ipse filius similiter
qui dixit. Nec quociēscūq; zc. Cū sit in glia nō tam
dubites q; dixi. quia nullū est apud patrem pterē
tū nec futurū s; totū pns. Sic ergo p; pte illa ho
ra intueē filiū i cruce extēsū uulnerib; liud. sic eē
et lassū qual fuit in die passiois. **Q**uo g^o p; te nō
exaudiēt sciēs q; fili^o p; te sic pendz et te amat fili^o
et p; amat filiū quē nō uult n^o suo amore nec pas
sione quantū in eo est frustrari. Cum ergo dixeris
in illa hora eleuacōis in corde tuo. **O**di pater pecca
ui nichil habens tibi dare p; mea reconciliacione. s;
hunc tuum pro meis delictis suscipe filium. **R**ogo
te mi pater propter huius virtutem obediencie q;
tibi exhibuit sub illa forma ut michi misearis. Et
quō non exaudieris p; tuis peccatis. qui solus tm̄
dare habes quantum datum fuit pro totius mūdi
peccatis. **S**acerdos. **M**ulta bona promittis
de directione spiritus sancti et inēpellacione filij ut
exaudiar utique exaudiri non dubitarem si talie
mecum ageretur. Sed heu timeo hec michi deesse
subsidiā. quia spiritum sanctum et filiū scio me plu
ries et grauius offendisse. **P**on. **C**redis forte
filiū et sic crudelē eē sic hoīez q; non obliuiscē in
iurie. **N**ō. s; quacumq; hora ingenuerit homo. zc

Nescis forte q̄ tota scrip̄ta ad hoc laborat voce &
vice dei vt ad penitēciā puocet vt penitētes m̄ia; s̄se
quāē. Si ita esset vt tu arbitraris null⁹ saluareē
Et p̄mo dico de spū sancto. q̄ qz in tot s̄i⁹ aduētra
tib; & tot cūdamur in fidys m̄di. dyaboli & carnis
si spūs sc̄s p̄ n̄ra peccata nos deserēt & stūe p̄ suā
gr̄az nō adesset. etiam vix aliquis in fide pmanēt.
ym̄o sine spūsc̄i gr̄a. nec forma nob̄ is̄uīādo eēt
nec in orando. aut aliq̄ bono ope. An nescis ap̄lm
dicētes. Quid orem⁹ sic oportz nesci⁹. s̄ sp̄s postu
lat p̄ nob̄ gemitib; inenarrabilib; .i. postulare nos
facit S̄z quib; plus nēce est gemitib; postulare q̄z
peccatorib;. v̄l quis n̄m nō est peccator. & tñ om̄s
nos postulare facit Num ap̄ls magu⁹ fuit pecca
tor. & tñ de num̄o eoz d̄t quos s̄. docet Quid ali
bi d̄t Gr̄a dei sū id qd̄ sū zc̄ opa dirigat maxie qd̄
bēt eē itoci⁹ venēacō; s̄c̄e t̄m̄tatis & hōrē. Sac.
Certe fecisti m̄i cor Dic obsecro eē mō de filio ut il
lū mediatorē me sciā h̄re Pon. Ex v̄bo tuo in
cipiā & ap̄lm adducā tibi r̄ndentēz & dicētes. Vn⁹
ē em̄ de⁹ & mediator dei & hominū hō x̄pc̄ ih̄s. qd̄
g⁹ si hominū. Nōne & tui te v̄tq; n̄ video exclusū
nec aliquem alium Sed quibus hominibus media
tor necessius existit nisi peccatoribus. Qui non
offendit nō indiget mediatore. Et alibi dicit qd̄ ad
uocatum habem⁹ apud patres. Quid putas si of
fensio nō fuisset dei filius hō factus nō fuisset nec

mortu^o. nec sacrificiū hoc institutū fuisset Et etiā
multa possunt adduci auctoritate ⁊ rōne. Sed vt
breuiter tibi ocluda; aut infidelē te faciā oportz q̄
afficiēs eum esse ei^o dem misericordie cui^o fuit qm̄
nobiscū erat mēris ā neges. si negas es utiq; infir-
delis. q̄ x^o dicit ī vtrūq; decreuisse. Si assentis q̄
re non reuoluis ip̄m dum in hac uita erat. cū pu-
blicanis ⁊ peccatorib; manducasse ⁊ eos recepisse
vt quēteret. Sac. Sēptura dicit nō est ne-
gāda. Non. Ihs xps est misericors s; quib;
mag; habet miseri q̄ peccatorib; Hec sic sicut equ^o
gaud; ī curzēdo ⁊ auis ī uolādo ⁊ piscis ī nautādo
qz adh; nata sūt Sic ihs x^o gaud; ī misēdo Tpe d
lctat eē spoliare diabolū sua hīcacōe q̄z subdole aq̄si-
uit ⁊ eā possidē q̄z xps suo sanguīe sibi sparauit
Nā ip̄e ē infans de quo ysayas scribit Qui delctā
bit s; foramē aspid; ⁊ q̄ ad cainā regl; manū mit-
tet Quodlib; ī strumētū hē assūi ad i^o ad q; fē; ē ⁊
g^o x^o l. ē miseri qz fact^o ē p̄piciacō p̄ pccis nris.
delctat se p̄bē adūsū ad q̄ se delctat delctat miseri
delctat audire. tra. me p^o te Delctat āgel suis gau-
diū facē q̄ pl^o gaudēt s; vno pccōre penia; agēte
q̄z s; nōgita nouē iustis Crede mī ⁊ noli p̄p̄ēdē
mag^o ē qd̄ volo dicē. attēde bñ Maxia ē p̄fidēcia
q̄z hō hē ⁊ exhib; ad x^o q̄ cū se pccōrē estiat ⁊ q̄ iu-
sto iudicō eē p̄sēptū se t̄iet ad^o ad istū iustū iudic-
cē. ⁊ strennuum subspe misericordie ap̄propinquat

In veritate multum reputo. utique in tali accessu de-
beo considerare dei potentiam et meam puertatem et impotentiam;
mea peccata et dei iusti iudicis infallibilitatem. et
cum accedo sub fiducia speras impetrare veniam. pro-
pterea eximia fiducia et magna misericordia quam ei in hoc ascribo
Nonne mihi fecit. immo hoc meo fiducia quam de eo habeo
mediate sua bonitate operatur eum ad miserandum. etiam si
iusticia diceret ad dampnandum. Non enim habemus ponti-
ficem qui non possit nobis operari. Accede ergo confidenter
et ipse occurret misericorditer. **Sacerdos.** Oultum profor-
tor in hijs que dicis. sed adhuc vult stochus meo peccato
que repletur est loqui licetiam tamen attemptat. **Pontifex.**
Placet ut in dicas. **Sacerdos.** Ego dico est quod in
mensum peccatorum me reputo ita quod est vita me in dignum pro-
fido. **Pontifex.** In hoc te non id arguo cum est dauid canem
mortuum se dixerit. et culicem. et saltas coram archa nu-
dus despectus dixisse ad hoc velle fieri humilis in oculis suis.
sed addit deus aliqua. **Quid si feceris.** utique ut in
affectas te ipsum operelles. Tu debes cogitare. quod profu-
de in magno puteo stercoreibus tenacissimis pleno. et in ab-
isso peccatorum jaceas. aquo puteo exire non va-
leas tua industria nec per aliquem nisi per dominum
nostrum ihesum christum. **Sacerdos.** In veritate
hoc reputo et de facto ita est. **Pontifex.**
Bene erit. Eo ergo quod in puteo es. et exire libere
velles et sine medio non potes. Opus ergo est ut
scala vel funis tibi immittatur. et sic educaris.

Ifac ergo quod dixi ⁊ ꝑ fide gradē xpi que ē sca-
la quam ascendūt omnes ad celū tendentes habent:
tes inter duo latera scz diuinitatē ⁊ hūanitatē mul-
tos grad⁹ grē ⁊ misericordie Ipse triplex fum⁹ q̄
difficile rūpiē scz fides spes ⁊ caritas. Vel ꝑ nris
peccatis ꝑꝑiacio. ꝑꝑicians. ⁊ ꝑꝑiciand⁹. Ascende
ergo illā scala; muocans diuinitate; vt ꝑꝑicieē hūa-
nitate vt ꝑꝑiciet. ⁊ inconfidēcia mīe xpi submitte
te grē ipsi⁹ in officio misse. vt ipsi fum⁹ anēctaris ꝑ
spē. ⁊ ad hēas ei ꝑ fide; ⁊ non retro cedas ꝑ caris-
tatem. Crede michi in ascensu illud lutum quod te
onerauerat de te cadet paulatim ⁊ in ꝑꝑessu meli⁹
habebis. Ihs xps ipse est scala ipse ē fum⁹ q̄ de ce-
lo se submitit ⁊ paulū magdalenaz cū panū ⁊ plus
res alios de puteo extraxit. Nec tibi fum⁹ ille ab-
breuiat⁹ est. In misse sacramēto hēs scalaz. ⁊ ihesū
xpm vt dixi in cruce. Ascēde ꝑ ꝑꝑmō; scz sue mi-
sericordie quā ē facit seipm tibi ꝑꝑitando. hēs ⁊ fu-
nē. vt scz anēctaris amorē eius. qui venit te attrabe-
re de ꝑꝑundo. Nec est fum⁹ ille cito elabens ⁊ ad-
momentū ꝑꝑarens. sed tenere eū poteris quousque
volueris ⁊ dulcia secū hēre colloquia ⁊ secretissia
cordis tui archana tāq; carissio amico tuo ruelare
⁊ dicē. Domine ihesu criste saluator mundi q̄ non
uis morte; peccatoris s; ut ꝑꝑuertat ⁊ uiuat ē ꝑꝑiteor
⁊ ꝑꝑuero; q̄ multis peccatis ꝑꝑstrictus sū. qui non
valeo me euoluere nec aliquē hēo n̄ te qui me libēt

Confis^o g^o de tua misericordia te hodie inuoco licz
in dign^o ⁊ peto vt me liberēs. Et tunc de pfundo
corde cū suspirio d^r. ihu fili dauid miserē mei. ⁊ p
pici^o esto michi peccatori. Et rurſū reuerti dēs ad
cor. ⁊ vidē te peccatorē ⁊ nullū refugiū habere p̄
ter eū. Et tūc erige oculos fidei ⁊ vide eū in cruce
liuidū ⁊ vulneratū ⁊ trepidū pēdentē. ⁊ assue tibi
p̄sonā latromis qui dign^o fuit morte. Memēto mei
domine. q̄ tu es in regno tuo ī glā. Putas h^o mōi
obsecrationibz te exaudiri. Sac. Verba ex
audicōe sūt digna si fulcrent affectū. Pōti.
Affectū quid adhibere debes si potes. si aut nō po
tes sufficiat tibi talē affectū desiderare ⁊ deus sputa
bit tibi qui non requirit plus q̄ possūm^o. Nō em̄
semper talia in nostra sūt potestate. sed in misericor
dia dei. Et hoc est quod superius dixi. p̄ hoc debes
cristo cōmunicare vt ad talia ⁊ ad tales affectiōes
promouearis. Et tunc sūe cū maxima reuerēcia ⁊
dic. O fortissime amato: ingredē atriū hoc. ⁊ ex
clude aduersariū cum suis vasis vt ī perpetuum
possideas ⁊ dignare de cetero cōfortare seras por
tarium meaz. Hoc est sensuum ⁊ mēbrōū vt nlls
amplius aduersario reſeratur aditus. nec per vi
sum nec per auditū z̄t. Percipiēs aut sanguinez co
gita in mensam dilectionem eius ad te quem habes
iam presentem. eo q̄ ipse felle ⁊ accero potari vo
luit vt tu de suo sanguine posses inebriari. ⁊ di

Domie mi micōis ⁊ mīator h̄ potū me iebries v̄
dereliquo n̄ sitiaz q̄ sūt mōi s; q̄ tue sūt volūtatis.
Nec at̄ nō scripsi n̄ timidis ⁊ deuotis viris q̄ p̄ re
uerēcia sepi⁹ abstinet. ⁊ p̄ timore deuoto licet for
te in ordinato. Nec valēt p̄dicta n̄ talib; . Camb;
aut̄ illis ipudētissis nō scripsi nec valēt. q̄ tāq̄ por
cus ad siliquas sic ad deū p̄perāt. Alius exsuetus
dine. ali⁹ p̄ emolūmētō t̄pali v̄ fauore hūano. q̄z
singuli filij sūt dāpnacōis. Qui filiū v̄ginis habēt
ī maib; s; filiā veneris in domo v̄ in corde. deū in
faucib; s; peccata ructuācia ī stomacho. Misericōr
diā in aspectu s; inuidiam in s̄ceptu. deo astant p̄
corpis p̄nciaz. s; dyabolo subsūt p̄ op̄z obediēciam
Illū mēdaciē colūt. s; isti p̄fessi sūt. Quib; pl⁹ cu
ra ē d̄ carnib; suill q̄s domi iux̄ focū h̄nt ut bñ co
quāt q̄z quomō ver⁹ de⁹ q̄ in celis ē digne tractē
Quib; n̄ hortamēta celebrādi sūt n̄cīa. s; totāta
infernalia sūt p̄ponenda. ut ēroze pene metuāt qd̄
bestialitate irreuerēcie n̄ formidāt. scz dominū no
strū ih̄m xp̄m indigne tractare quē anglos sc̄m⁹
adorare. reuereri ⁊ timere. qui est benedictus in se
cula Amen .

Explicit exhortacō de celebracōe misse
per modum dialogi inter pontificem et
sacerdotem. Anno lxxx. 2c